

Juni 2019

Månadsbladet

Bevara vår biologiska mångfald

På senaste tiden har biologisk mångfald uppmärksamats mer och mer i media. Klimatet har under lång tid varit den dominerande miljöfrågan men allt hänger ihop. Biologisk mångfald och klimat hänger extremt nära ihop. Vi behöver den biologiska mångfalden för att klara klimatförändringarna. Vi vet inte vilka arter som kan anpassa sig till det snabbt förändrade klimatet och därför behöver vi vara rädda om de arter vi har idag.

FNs vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES, kom med en rapport i början av maj som sa en miljon växt- och djurarter riskerar att försvinna de kommande decennierna.

I början av den här veckan kom en granskning från forskare i Nederländerna som säger att jakt på djur i jordens tropiska skogar har en större påverkan på däggdjur än man tidigare har trott. Detta drabbar de stora däggdjuren värst såsom tapirer, primater, bufflar och antiloper.

Dessa båda exempel visar på ett tråkigt och allvarligt framtidsscenario. Men det går förhoppningsvis att vända trenden även om det inte kommer att bli lätt. Jakt runt om i världen måste minska och återställandet av livsmiljöer för djur och växter måste öka. Det bedrivs många sådana projekt runt om i Sverige just nu, t ex återställandet av våtmarker.

Den biologiska mångfaldens dag 22 maj har uppmärksamats mer och mer under senare år. På nästa sida finns exempel på vad några av kretsarna i länet hittade på den dagen. Själv deltog jag på två evene-

mang; det första var en sådd av ängsblommor på en liten bit av Gärdet i Nationalstadsparken. Det skedde inom projektet "Stockholms loves pollinators" som framför allt drivs av den brittiska ambassadörens fru samt "Bin i stan". Stockholms stad representerades av Jonas Naddebo (C), kultur- och stadsmiljöborgarråd, som jag fick möjlighet att byta några ord med. Han tycker också att pollinering är viktigt men frågorna om stadens skötsel ligger på trafikroteln. Mitt andra stopp den dagen var i Nackreservaten i Björkhagen. Där hade Stockholms stad anordnat aktiviteter och riksförbundet var också där och pratade om sin nu pågående bikampanj.

Det finns ju tyvärr också arter som vi inte vill ha, både växter och djur, så kallade invasiva arter. De skapar problem i våra inhemska ekosystem. Exempel är svartmunnad smörbult, sjögull, mårhund, bisamrätta, jättebalsamin och lupin. Vissa tycker lupinen är fin men den hotar andra arter såsom prästkrage och blåkllocka. Lupinen binder kväve vilket många arter i den svenska floran inte gillar. Fältbiologerna har uppmärksammat just lupinen under senare år. I år har de utsett 6 juni som den stora lupinbekämpardagen. De beskriver på Facebook vad vi som privatpersoner kan göra för att inte sprida lupinerna och att ta bort dem.

Men det är också viktigt att glädjas åt den biologiska mångfalden som vi ändå kan njuta av i dessa sommartider!

Beatrice Sundberg
Ordförande

Några axplock från firandet av biologiska mångfaldens dag

I Älvsjöskogens naturreservat firades biologiska mångfaldens dag. **Stockholms Naturskyddsförening** m.fl. föreningar lockade många besökare. Det hela invigdes av Margareta Ihse, professor emerita i ekologisk geografi och fler inbjudna gäster var grodexpert Vide Ohlin och Karin Kolterud som kulade (sjöng) för deltagarna. Foton: Anders Tranberg

Helge Torstensson berättar om gammelskogen och att Älvsjöskogen har kvar mycket av den skog som fanns förr i stora delar av Sverige.

På Lidingö firades det ordentligt på Långängen. **Naturskyddsförening i Lidingö** i samarbete med Lidingö stad och föreningen Get2Gether välkomnades stora och små att lära sig mer om naturen. Lidingö stad lanserade Naturkartan en digital guide till Lidingös smultronställen! Foton: Eddie Granlund

Dagen inleddes med besök av 7:e klasserna i Källängens skola och deras lärare. De delades in i grupper som dels skulle leta efter olika djur och växter – Artbingo, och dels besöka ett antal fasta stationer. Det blev en del spännande fynd; nattsländelarver, kärrdammsnäckor, posthornssnäckor och vattengräsuggor, samt enstaka klotmusslor, flicksländelarver, små iglar, ärtdykare, skräddare och andra små och större dykare och en mycket vacker kärrspindel.

Naturskyddsföreningen i Södertälje -Nykvarn uppmärksammade dagen tillsammans med Friluftsförbundet och arrangerade en blomsterpromenad i det vackra och artrika Öbacken-Bränninge naturreservat. Foto: Bo Ljungberg.

© Bo Ljungberg

Hjälp till på Cykelkarnevalen!

All hjälp välkomnas till Cykelkarnevalen i centrala Stockholm - engagera dig mycket eller lite. Engagera dig i planering och förarbete eller endast på själva dagen då allt händer. Välkommen att kontakta Christina på: christina@nordlind.com eller 0705-30 16 19

VOLONTÄRER SÖKES!!

Kort om Cykelkarnevalen:

2019 blir det 6e året i rad vi rullar genom stadens gator för att under trevliga former visa att cykeln är ett viktigt transportmedel för att nå hållbara samhällen.

Vi vill att alla skall kunna cykla tryggt och säkert i Stockholm, och vi välkomnar alla att delta - gammal som ung, van cyklist likväl de som är nybörjare. Fokus är att Cykelkarnevalen skall vara ett evenemang där de positiva aspekterna av cykling lyfts fram, vi vill skapa gemenskap och god stämning.

Med musik, foodbikes och pimp-my-bike-aktiviteter mm startar vi dagen klockan 11.00, för att sedan rulla iväg på vår färd genom staden klockan 14.00. Rutten tar cirka 1,5 timme och slutdestination är samma som startpunkten, Norrbro.

Inte helt uppdaterad info alltid men ändå...

kika gärna här:

www.cykelkarneval.com

<https://www.facebook.com/STHLM.Cykelkarneval/>

https://www.instagram.com/sthlm_cykelkarneval/

SÖK pengar NU från Postkodstiftelsen – absolut sista ansökningsdag är **11 JUNI!**

Missa inte en unik chans att söka pengar till kretsen från utlysningen Möten med naturen. Här finns möjligheten att driva drömprojektet.

Nu finns en unik chans att som krets eller länsförbund få upp till 200 000 kr från Postkodstiftelsen (läs bakgrunden i tidigare artikel på Naturkontakt). Pengarna ska möjliggöra projekt där "människor genom möten med naturen utvecklar kunskap och en positiv känsla för naturen". Den här utlysningen är riktad just till oss i Naturskyddsföreningen och har skapats för att möjliggöra de där aktiviteterna som redan görs så bra i vår förening men nu kan göras med "lite extra allt".

Läs mer om utlysningen och ansökan på stiftelsens webbplats. <https://postkodstiftelsen.se/lokala-projekt/> I ett läge där den biologiska mångfalden är akut hotad och klimatförändringarna allt mer påtagliga, är detta ett ypperligt tillfälle att säkra resurser för att dela med oss av den kunskap och engagemang som finns i vår förening. Idén med projekten ska vara att få fler människor ut i naturen – även sådana som tidigare inte sett naturen som en given mötesplats.

**Har ni kanske ett frö till en projektidé?
Vill ni bolla er tankar?**

Tveka då inte att höra av er snabbt via mail till:
postkod@naturskyddsforeningen.se

Länskansliet har flyttat

Pust och stön, men nu är alla grejer på nya stället! Vi har flyttat från Studieförbundets lokaler på Norrtullsgatan (vid Odenplan) till Bagarmossens Folkets Hus i Bagarmossens Centrum.

Kom gärna och besök oss i Bagarmossens Folkets hus på Lillåvägen 44 i Bagarmossen. Telefonnumret till kansliet är detsamma: 08-644 5270, Men ring oss gärna på våra mobiler om vi inte svarar där.

Beatrice Sundberg, 073-719 91 33

Maria Bergström, 070-638 0712

Karin Schmidt, 070-579 00 55

Juni 2019

Månadsbladet

STORSTOCKHOLMS NATURGUIDER TIPSAR;

SÖNDAG 9 JUNI

Långviksträsk

Ett stort, orört, myr- och skogsområde finns kring den lilla sjön Långviksträsk på Ingarö. Här är träden i stora delar av området minst hundraåriga, tillgången på död ved stor och här finns många spår av tidigare skogsbränder. Allt av stort värde för sin rika biologiska mångfald. Margareta Lysell visar vägen – genom mossmarker, hållmarkstallskog och sumpskog – förbi blommande skvattram, rosling och kanske silesår. En vildmarksupplevelse utöver det vanliga – så nära bebyggelse och storstad. Samling kl 10.10 busshpl Fårudsvägen (buss 429X* från Slussen 9.34 mot Idalen). Återresa fr busshpl Vishamn kl 14.31. Ca 5 km, 4½ timmar

MÅNDAGKVÄLL 10 JUNI

Kvällstjatter vid Kaknäs

Nordost om Djurgårdsbrunnskanalen, norra Djurgårdens yttre udde, finns en omväxlande natur av ädellövskog, öppen ängsmark, små vattensamlingar och stadsnära skärgårdssklippor. Ronny Fors leder här en tur ut i sommarkvällen för att lyssna på allt som sjunger, shirpar, kvittrar, piper eller kraxar. Samling kl 19.00 vid busshållplats Kaknäs (buss 69), avslut vid Djurgårdsbrunn. Ca 3 km, 2 timmar

SÖNDAG 16 JUNI

De vilda blommornas dag i Sandemar

Denna dag firas med blomstervandringar runt om i hela Norden, inklusive Färöarna och Grönland. Anna Petri och Sofia Wikström leder just vår vandring i Sandemar med dess blommande lundar och strandängar. Ta gärna med en flora och lupp om du har. Samling kl 10.35 på naturreservatets parkering (buss 839* från Haninge centrum kl 10.11 till busshpl Svärdsnäsviken 10.33). Ca 3 km, 3½ timmar Ingen avgift

TISDAG 18 JUNI

Sommarkväll med perspektiv

Följ med Peder Curman på en kvällsvandring i Görvalns naturreservat. En tur genom Hummel Mora hage där ekarna vuxit sig stora i över ett halvt millenium upp till den 1500-åriga fornborgen Gåseborg varifrån vikingafarleden upp mot Uppsala lätt kunde övervakas. Här bjuds den kanske mäktigaste utsikten över Mälaren som går att finna i hela länet. Samling kl 18.00 busshållplats Sandviksskolan. Ca 4 km, 3 timmar Ingen avgift

SÖNDAG 23 JUNI

Nyckelviken: ekar och kulturhistoria

Stora och Lilla Nyckelviken i Nacka är två små välbevarade sommarherrgårdar från 1700-talets mitt men kulturlandskapet är betydligt äldre med t ex ett stort inslag av gamla ekar. Ronny Fors guidar och berättar om de naturvärden som kan finnas i gamla kulturlandskap och i gamla ekar. Samling kl 10.30 busshållplats Jarlaberg (buss 443* från Slussen kl 10.15) avslut Ektorps centrum. Ca 5 km, 3½ timmar

SÖNDAG 30 JUNI

Kärsön

Här på denna vassö (kers är ett gammalt ord för vassvippa) finns flerhundraåriga ekar och en exotisk, inplanterad, sydväxtflora. Anders Tranberg tar dig med på rundvandring genom lundarna, över bergsknallarna och längs sjöstranden. Samling busshpl Brostugan kl 10.45 (buss 177 från Brommaplan läge B kl 10.12*) Ca 5 km, 3 timmar

- Att delta kostar 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt. Nu kan du betala med SWISH!
- Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar. Bra skor, sköna kläder och gärna kikare! Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föränmälan behövs!

* kolla för säkerhets skull tiden på sl.se

Mer information:

www.utinaturen.nu

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med e-post till aktiva i Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Karin Schmidt red, Maria Bergström, Beatrice Sundberg.

Regionalt kansli: Tfn 08-644 52 70 Besöksadress: Bagarmossens Folkets Hus, Lillåvägen 44, 128 45 Bagarmossen
E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: <https://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Ansvarig utgivare:

Beatrice Sundberg
08 644 52 70

UBNR: 21578

(c) Copyright 2009